

**TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN
TRIỂN KHAI NGHỊ ĐỊNH THƯ
XUẤT KHẨU DƯA HẦU
TỪ VIỆT NAM SANG TRUNG QUỐC**

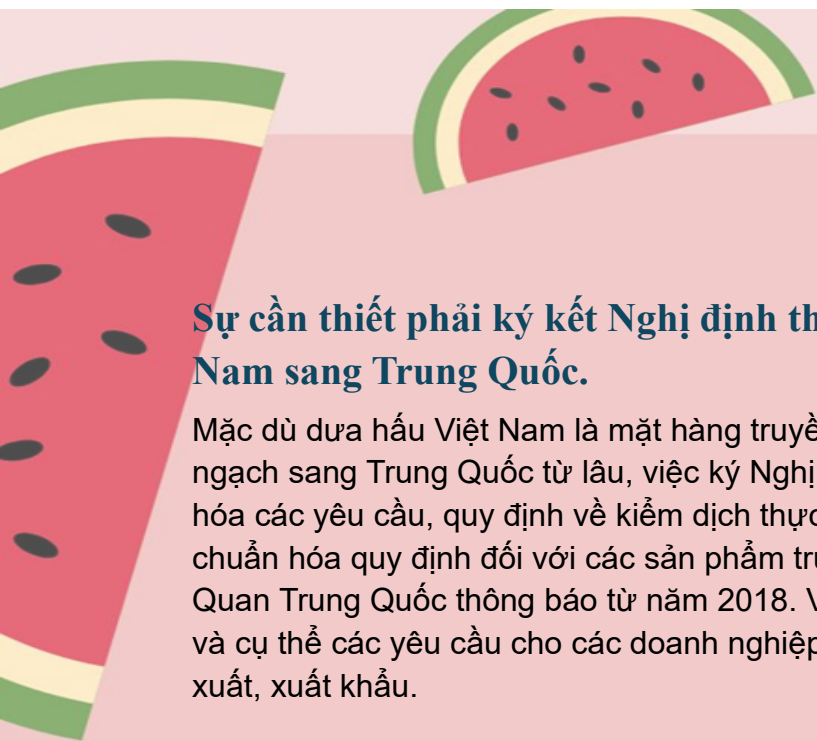
HƯỚNG DẪN TRIỂN KHAI NGHỊ ĐỊNH THƯ

XUẤT KHẨU ĐUA HẦU TỪ VIỆT NAM SANG TRUNG QUỐC

(bản dịch từ tài liệu tiếng Trung do Tổng cục Hải quan Trung Quốc đăng tải)

Contents

I. Quản lý vùng trồng.....	2
II. Quản lý cơ sở đóng gói.....	4
Yêu cầu cơ sở vật chất.....	4
Yêu cầu đóng gói.....	4
III. Danh sách các loài sinh vật gây hại Trung Quốc quan tâm (đối tượng kiểm dịch thực vật).....	5
IV. Quản lý trước khi xuất khẩu.....	6
Quản lý vùng trồng.....	6
Quản lý cơ sở đóng gói.....	6
Yêu cầu đóng gói.....	7
Kiểm tra và kiểm dịch trước khi xuất khẩu.....	7
(5) Yêu cầu về giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật.....	8
V. Kiểm tra nhập khẩu, kiểm dịch thực vật và xử lý không tuân thủ.....	9
Xác minh giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật và logo.....	9
Kiểm tra nhập khẩu và kiểm dịch thực vật.....	9
Xử lý không tuân thủ.....	9

Sự cần thiết phải ký kết Nghị định thư xuất khẩu dưa hấu từ Việt Nam sang Trung Quốc.

Mặc dù dưa hấu Việt Nam là mặt hàng truyền thống, đã được xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc từ lâu, việc ký Nghị định thư giúp chuẩn hóa và hệ thống hóa các yêu cầu, quy định về kiểm dịch thực vật của phía Trung Quốc. Lộ trình chuẩn hóa quy định đối với các sản phẩm truyền thống đã được phía Tổng Cục Hải Quan Trung Quốc thông báo từ năm 2018. Việc chuẩn hóa này sẽ giúp minh bạch và cụ thể các yêu cầu cho các doanh nghiệp, nông dân Việt Nam trong quá trình sản xuất, xuất khẩu.

Với việc ký kết Nghị định thư, phía Việt Nam đã cam kết tuân thủ đầy đủ các yêu cầu kỹ thuật, điều kiện về kiểm dịch thực vật, an toàn thực phẩm của Trung Quốc. Việc này giúp nâng cao uy tín, chất lượng của dưa hấu Việt Nam, tạo niềm tin cho các nhà nhập khẩu và người tiêu dùng Trung Quốc, từ đó thúc đẩy xuất khẩu bền vững.

Khi các lô hàng dưa hấu xuất khẩu tuân thủ nghiêm ngặt quy trình sản xuất, đóng gói, kiểm dịch theo Nghị định thư, nguy cơ bị phát hiện dịch hại, không đạt tiêu chuẩn khi kiểm tra tại cảng đến sẽ được hạn chế. Nhờ đó giảm thiểu tình trạng bị trả về, tiêu hủy, gây thiệt hại kinh tế cho doanh nghiệp xuất khẩu.

Với chất lượng đảm bảo, được kiểm soát chặt chẽ từ khâu vườn trồng tới khi xuất khẩu, dưa hấu Việt Nam sẽ ngày càng chiếm được lòng tin của thị trường Trung Quốc. Điều này tạo cơ hội gia tăng thị phần, phát triển nhiều vùng trồng đạt chuẩn xuất khẩu, nâng cao giá trị và hiệu quả kinh tế trong sản xuất, kinh doanh dưa hấu.

Nghị định thư với các quy định rõ ràng về trách nhiệm, nghĩa vụ của các bên có liên quan như cơ quan quản lý, doanh nghiệp, vùng trồng... giúp đảm bảo quyền lợi chính đáng, hợp pháp của doanh nghiệp, người nông dân khi tham gia chuỗi xuất khẩu dưa hấu sang Trung Quốc, hạn chế các rủi ro, tranh chấp.

Như vậy, việc ký kết và triển khai Nghị định thư này có ý nghĩa rất quan trọng, góp phần thúc đẩy hoạt động xuất khẩu nông sản nói chung và mặt hàng dưa hấu nói riêng từ Việt Nam sang thị trường Trung Quốc được thuận lợi, an toàn, hiệu quả và bền vững hơn.

I. Quản lý vùng trồng

1. Các vùng trồng xuất khẩu sang Trung Quốc phải thiết lập một hệ thống quản lý chất lượng và truy xuất nguồn gốc hợp lý dưới sự giám sát của Việt Nam, thực hiện Thực hành nông nghiệp tốt (GAP) và duy trì các điều kiện vệ sinh trong vùng trồng, chẳng hạn như không có nguồn ô nhiễm ảnh hưởng đến sản xuất trái cây xung quanh và kịp thời làm sạch trái cây rụng và trái thối. Quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) nên được thực hiện trong các vùng trồng xuất khẩu sang Trung Quốc, bao gồm khảo sát giám sát dịch hại thường xuyên, kiểm soát dịch hại vật lý, hóa học hoặc sinh học và các biện pháp phòng ngừa hoặc kiểm soát khác.

2. Phù hợp với các yêu cầu của Tiêu chuẩn quốc tế về các biện pháp kiểm dịch thực vật số 6 (ISPM 6), phía Việt Nam cần xây dựng kế hoạch quản lý các loài gây hại kiểm dịch mà phía Trung Quốc quan tâm, đồng thời tổ chức và thực hiện giám sát vùng trồng trong mùa sinh trưởng. Ngoài việc kiểm tra trực quan, một loạt các phương pháp vật lý hoặc hóa học nên được sử dụng để bẫy và theo dõi sâu bệnh. Đối với các loài gây hại ruồi giấm như ruồi giấm ôi, ruồi giấm đào và ruồi giấm tiêu, cần treo bẫy pheromone ruồi giấm trong vùng trồng ăn quả và sử dụng bảng côn trùng dính màu vàng để theo dõi thực tế. Đối với mầm bệnh đốm quả dưa và rệp sáp Fusu, điều tra thực địa nên được thực hiện từ giai đoạn cây giống của dưa hấu, và nên được thực hiện 15 ngày một lần.

3. Nếu sâu bệnh hoặc các triệu chứng tương ứng của chúng được phát hiện trong quá trình giám sát, cần thực hiện các biện pháp quản lý toàn diện bao gồm kiểm soát hóa học, vật lý hoặc sinh học để đảm bảo rằng dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc không mang theo các loài gây hại kiểm dịch đáng lo ngại cho Trung Quốc. Các biện pháp quản lý tổng hợp đối với các loài gây hại kiểm dịch mà Trung Quốc quan tâm phải được phía Việt Nam chấp thuận và cung cấp cho phía Trung Quốc khi có yêu cầu trước khi bắt đầu thương mại.

4. Việc giám sát và kiểm soát dịch hại phải được thực hiện dưới sự hướng dẫn của nhân viên chuyên môn và kỹ thuật. Nhân viên kỹ thuật sẽ được đào tạo bởi phía Việt Nam hoặc các tổ chức được ủy quyền của Việt Nam.

5. Phía Việt Nam lưu giữ hồ sơ theo dõi, kiểm soát dịch hại vùng trồng và cung cấp cho phía Trung Quốc khi có yêu cầu. Hồ sơ phòng ngừa và kiểm soát nên bao gồm các thông tin như tên, hoạt chất, liều lượng và thời gian sử dụng hóa chất được sử dụng trong mùa sinh trưởng.

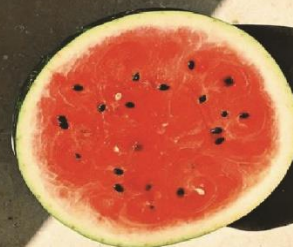
II. Quản lý cơ sở đóng gói

Yêu cầu cơ sở vật chất

1. Việc chế biến, đóng gói, bảo quản, vận chuyển dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc được thực hiện dưới sự giám sát kiểm dịch của phía Việt Nam hoặc nhân viên được ủy quyền của phía Việt Nam.
2. Cơ sở đóng gói dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc phải sạch sẽ và vệ sinh, mặt đất phải được làm cứng, và cần có một bãi nguyên liệu và một kho thành phẩm.
3. Các khu vực bảo quản, chế biến và các khu chức năng khác của dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc tương đối độc lập và được bố trí hợp lý, các biện pháp cách ly được thực hiện từ khu vực sinh sống và có khoảng cách thích hợp.
4. Nếu dưa hấu đóng gói cần được lưu trữ, chúng nên được lưu trữ ngay lập tức và được lưu trữ riêng để tránh tái nhiễm bởi các sinh vật gây hại.
5. Cơ sở đóng gói dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc phải thiết lập hệ thống truy xuất nguồn gốc để đảm bảo dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc có thể được truy xuất nguồn gốc từ vùng trồng đã đăng ký, ghi ngày chế biến, đóng gói, tên vườn trồng hoặc số đăng ký, số lượng, ngày xuất khẩu, số lượng xuất khẩu, nước xuất khẩu, số container và các thông tin khác.

Yêu cầu đóng gói

1. Vật liệu đóng gói phải sạch sẽ và vệ sinh, không sử dụng và đáp ứng các yêu cầu kiểm dịch thực vật có liên quan của Trung Quốc. Nếu bao bì gỗ được sử dụng, thì phải tuân thủ các yêu cầu của ISPM 15.
2. Trong quá trình đóng gói dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc cần được chọn bằng phương pháp thủ công, phân loại, làm sạch để loại bỏ trái cây bị bệnh, quả côn trùng, quả thối, quả bị biến dạng, thân, lá hoặc tàn dư thực vật và đất khác.

III. Danh sách các loài sinh vật gây hại Trung Quốc quan tâm (đối tượng kiểm dịch thực vật)

1 瓜类果斑病菌

Acidovorax avenae
subsp. *citrulli*

2 番石榴实蝇

Bactrocera correcta

3 桃实蝇

Bactrocera zonata

4 辣椒实蝇

Bactrocera latifrons

5 扶桑绵粉蚧

Phenacoccus solenopsis

IV. Quản lý trước khi xuất khẩu

Quản lý vùng trồng

1. Các vùng trồng xuất khẩu sang Trung Quốc cần thiết lập hệ thống quản lý chất lượng và nguồn hồ hợp lý dưới sự giám sát của phía Việt Nam, thực hiện Thực hành tốt nông nghiệp (GAP) và duy trì các điều kiện vệ sinh của vùng trồng, như không có nguồn ô nhiễm ảnh hưởng đến sản xuất trái cây xung quanh, kịp thời làm sạch trái cây rụng và thối. Quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) nên được thực hiện trong các vùng trồng xuất khẩu sang Trung Quốc, bao gồm giám sát và khảo sát dịch hại thường xuyên, kiểm soát dịch hại vật lý, hóa học hoặc sinh học; và các biện pháp phòng ngừa hoặc phòng ngừa khác.

2. Phù hợp với các yêu cầu của Tiêu chuẩn quốc tế về các biện pháp kiểm dịch thực vật số 6 (ISPM 6), phía Việt Nam cần xây dựng kế hoạch quản lý các loài gây hại kiểm dịch mà phía Trung Quốc quan tâm, đồng thời tổ chức và thực hiện giám sát vùng trồng trong mùa sinh trưởng. Ngoài việc kiểm tra trực quan, một loạt các phương pháp vật lý hoặc hóa học nên được sử dụng để bẫy và theo dõi sâu bệnh. Đối với các loài gây hại ruồi giấm như ruồi giấm ổi, ruồi giấm đào và ruồi giấm tiêu, cần treo bẫy pheromone sên trái cây trong vùng trồng, đồng thời sử dụng bẫy côn trùng dính màu vàng để theo dõi vật lý. Đối với mầm bệnh đốm quả dưa và rệp sáp Fusio, điều tra thực địa nên được thực hiện từ giai đoạn cây giống của dưa hấu, và nên được thực hiện 15 ngày một lần.

3. Nếu sâu bệnh hoặc các triệu chứng tương ứng của chúng được phát hiện trong quá trình giám sát, cần thực hiện các biện pháp quản lý toàn diện bao gồm kiểm soát hóa học, vật lý hoặc sinh học để đảm bảo rằng dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc không mang theo các loài gây hại kiểm dịch đáng lo ngại cho Trung Quốc. Các biện pháp quản lý tổng hợp đối với các loài gây hại kiểm dịch mà Trung Quốc quan tâm phải được phía Việt Nam chấp thuận và cung cấp cho phía Trung Quốc khi có yêu cầu trước khi bắt đầu thương mại.

4. Việc giám sát và kiểm soát dịch hại phải được thực hiện dưới sự hướng dẫn của nhân viên chuyên môn và kỹ thuật. Nhân viên kỹ thuật sẽ được đào tạo bởi phía Việt Nam hoặc các tổ chức được ủy quyền của Việt Nam.

5. Phía Việt Nam lưu giữ hồ sơ theo dõi, kiểm soát dịch hại vùng trồng và cung cấp cho phía Trung Quốc khi có yêu cầu. Hồ sơ phòng ngừa và kiểm soát nên bao gồm các thông tin như tên, hoạt chất, liều lượng và thời gian sử dụng hóa chất được sử dụng trong mùa sinh trưởng.

Quản lý cơ sở đóng gói

1. Việc chế biến, đóng gói, bảo quản, vận chuyển dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc được thực hiện dưới sự giám sát kiểm dịch của phía Việt Nam hoặc nhân viên được ủy quyền của phía Việt Nam.

2. Cơ sở đóng gói dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc phải sạch sẽ và vệ sinh, mặt đất phải được làm cứng, và cần có một bãi nguyên liệu và một kho thành phẩm.
3. Các khu vực bảo quản, chế biến và các khu chức năng khác của dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc tương đối độc lập và được bố trí hợp lý, các biện pháp cách ly được thực hiện từ khu vực sinh sống và có khoảng cách thích hợp.
4. Nếu dưa hấu đóng gói cần được lưu trữ, chúng nên được lưu trữ ngay lập tức và được lưu trữ riêng để tránh tái nhiễm bởi các sinh vật gây hại.
5. Cơ sở đóng gói dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc phải thiết lập hệ thống truy xuất nguồn gốc để đảm bảo dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc có thể được truy xuất nguồn gốc từ vùng trồng đã đăng ký, ghi ngày chế biến, đóng gói, tên vườn trồng hoặc số đăng ký, số lượng, ngày xuất khẩu, số lượng xuất khẩu, nước xuất khẩu, số container và các thông tin khác.

Yêu cầu đóng gói

1. Vật liệu đóng gói phải sạch sẽ và vệ sinh, không sử dụng và đáp ứng các yêu cầu kiểm dịch thực vật có liên quan của Trung Quốc. Nếu bao bì gỗ được sử dụng, nó phải tuân thủ các yêu cầu của ISPM 15.
2. Trong quá trình đóng gói dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc, chúng nên được lựa chọn thủ công, phân loại và làm sạch để loại bỏ trái cây bị bệnh, quả côn trùng, quả thối, hỏng, thân và lá hoặc tàn dư thực vật và đất khác.
3. Mỗi hộp đóng gói phải được đánh dấu bằng tên trái cây, giống, quốc gia, xuất xứ, tên vùng trồng hoặc số đăng ký, tên cơ sở đóng gói hoặc số đăng ký và các thông tin khác bằng tiếng Trung hoặc tiếng Anh. Mỗi hộp và pallet phải được đánh dấu "Xuất khẩu sang Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa" hoặc bằng tiếng Trung hoặc tiếng Anh
"Xuất khẩu sang Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa" ◦
4. Thùng chứa dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc phải được kiểm tra điều kiện vệ sinh tốt tại thời điểm đóng gói. Container phải được niêm phong, và con dấu phải còn nguyên vẹn khi đến cảng nhập khẩu ở Trung Quốc.

Kiểm tra và kiểm dịch trước khi xuất khẩu

1. Trước khi xuất khẩu, phía Việt Nam tiến hành kiểm tra lấy mẫu trên từng lô dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc theo tỷ lệ 2% cho mỗi lô hàng. Nếu không có vấn đề kiểm dịch thực vật trong vòng một năm, tỷ lệ lấy mẫu sẽ giảm xuống còn 1%.
2. Nếu phát hiện thấy đối tượng kiểm dịch thực vật còn sống, lá hoặc đất của các loài gây hại kiểm dịch mà phía Trung Quốc quan tâm, toàn bộ lô hàng sẽ không được xuất khẩu sang Trung Quốc và việc xuất khẩu dưa hấu từ các vùng trồng ăn quả và cơ sở đóng gói có liên

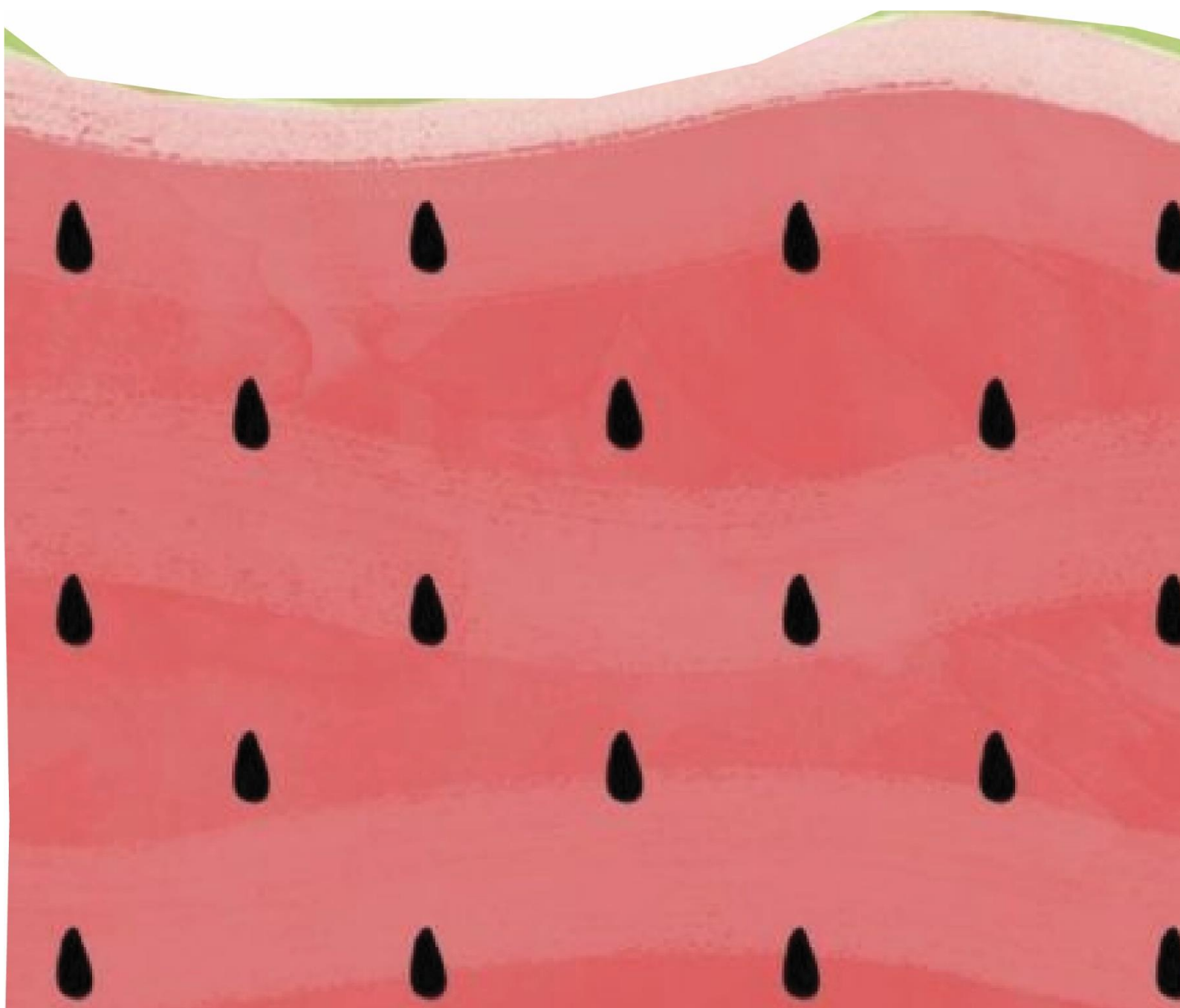

quan sang Trung Quốc sẽ bị đình chỉ trong thời gian còn lại của mùa xuất khẩu nếu thích hợp. Phía Việt Nam cần tìm hiểu nguyên nhân và có biện pháp khắc phục. Đồng thời, lưu giữ hồ sơ thu giữ và cung cấp cho phía Trung Quốc khi có yêu cầu.

(5) Yêu cầu về giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật

Nếu đủ điều kiện kiểm dịch, phía Việt Nam cấp giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật theo Tiêu chuẩn quốc tế về các biện pháp kiểm dịch thực vật số 12 (ISPM12), trong đó nêu rõ tên hoặc số đăng ký của vùng trồng và cơ sở đóng gói, và ghi rõ trong phần khai báo bổ sung:

"This consignment complies with requirements specified in the Protocol of Phytosanitary Requirements for Export of Fresh Watermelons from Viet Nam to China, and is free from the quarantine pests of concern to China."

V. Kiểm tra nhập khẩu, kiểm dịch thực vật và xử lý không tuân thủ

Khi đưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc đến cảng nhập khẩu Trung Quốc, Hải quan Trung Quốc sẽ tiến hành kiểm tra, kiểm dịch theo các yêu cầu sau.

Xác minh giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật và logo

1. Xác minh xem trái cây nhập khẩu đã có "Giấy phép kiểm dịch động vật, thực vật nhập khẩu" hay chưa.
2. Xác minh xem Giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật có tuân thủ các quy định tại Điều 6 (5) của Nghị định thư hay không.
3. Xác minh xem việc đánh dấu trên hộp đóng gói có tuân thủ các quy định tại Điều 6 (3) của Nghị định thư hay không.

Kiểm tra nhập khẩu và kiểm dịch thực vật

1. Dưa hấu xuất khẩu sang Trung Quốc nên được nhập khẩu từ các cảng mà Trung Quốc cho phép nhập khẩu trái cây.
2. Theo quy định của pháp luật, quy định hành chính, quy tắc và các quy định khác có liên quan, dưa hấu nhập khẩu phải được kiểm tra, kiểm dịch, những người vượt qua kiểm tra, kiểm dịch thì được phép nhập khẩu.

Xử lý không tuân thủ

1. Nếu phát hiện từ vùng trồng hoặc cơ sở đóng gói chưa được phía Trung Quốc chấp thuận thì hàng hóa sẽ không được phép nhập khẩu.
2. Nếu phát hiện các loài đối tượng kiểm dịch thực vật của Trung Quốc hoặc các loài gây hại kiểm dịch mới khác tại Việt Nam, hoặc phát hiện tàn dư đất hoặc thực vật, hàng hóa sẽ được trả lại, tiêu hủy hoặc khử nhiễm.
3. Nếu phát hiện không đạt tiêu chuẩn an toàn thực phẩm quốc gia của Trung Quốc thì hàng hóa sẽ bị trả lại hoặc tiêu hủy.
4. Nếu phát hiện hành vi không tuân thủ nêu trên, phía Trung Quốc sẽ thông báo cho phía Việt Nam và tạm dừng nhập khẩu dưa hấu từ các vùng trồng hoặc cơ sở đóng gói có liên quan trong mùa xuất khẩu hiện nay. Phía Việt Nam cần tìm hiểu nguyên nhân của sự không tuân thủ và yêu cầu vùng trồng ăn quả hoặc cơ sở đóng gói có liên quan tiến hành khắc phục cho đến khi các biện pháp khắc phục liên quan được thực hiện hiệu quả và được phía Trung Quốc chấp thuận.